

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO
USTALEŃ

*do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla działki nr 86/2 w miejscowości Księża,
gmina Świdziebnia.*

Autor: mgr inż. Marta Wiśniewska

Marta Wiśniewska

SPIS TREŚCI:

1. Przedmiot opracowania
2. Cel i zakres pracy
3. Podstawy prawne i materiały wyjściowe
4. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy
5. Powiązania z innymi dokumentami
6. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu
 - 6.1. Środowisko przyrodnicze
 - 6.2. Jakość środowiska i jego zagrożenia
 - 6.3. Flora i fauna
 - 6.4. Obszary prawnie chronione oraz formy ochrony przyrody
 - 6.5. Zagospodarowanie terenu
 - 6.6. Tendencje zmian w środowisku w przypadku braku zmiany mpzp
7. Opis projektowanego zagospodarowania
8. Ocena warunków zagospodarowania terenu określonych w projekcie mpzp wynikających z potrzeb ochrony środowiska
 - 8.1. Tworzenie warunków ochrony środowiska, w tym ochrona wód i gleby, powietrza, bioróżnorodności
 - 8.2. Ochrona walorów kulturowych i krajobrazowych
9. Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych
 - 9.1. Zgodność z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym
 - 9.2. Zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska
10. Ocena wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi
11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
 - 11.1. Ochrona klimatu i adaptacja do zmian klimatu
 - 11.2. Realizacja celów środowiskowych dla jednolitych części wód
12. Przewidywane metody analizy skutków realizacji projektowanego dokumentu – częstotliwości jej przeprowadzania oraz rozwiązania alternatywne do projektu planu
13. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem oceny zawartej w niniejszej prognozie są ustalenia dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 86/2 w miejscowości Księża, gmina Świdziebna, zgodnie z Uchwałą Nr XXII/134/2021 Rady Gminy Świdziebna z dnia 20 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 86/2 w miejscowości Księża, gmina Świdziebna.

Podstawę prawną prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń tegoż Planu stanowi ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503) oraz ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.).

2. CEL I ZAKRES PRACY

Celem prognozy jest określenie i ocena skutków dla środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia części obszaru wsi Księża, objętego projektem **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**.

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w ramach strategicznej oceny na środowisko – stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny – obejmuje analizę uwarunkowań naturalnych i antropogenicznych ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w gminie Świdziebna, a także potencjalny wpływ na środowisko (możliwe przekształcenia) wynikający z realizacji ustaleń w/w planu.

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku, jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i zgodnie z przytoczonym przepisem zawiera, określa, analizuje i ocenia:

- informacje charakteryzujące projektowany dokument ze względu na jego zawartość, cel i powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o stosowanych metodach sporządzania prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu z częstotliwością jej przeprowadzania,
- istniejący stan oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji założeń projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko i zdrowie ludzi,
- streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 86/2 w miejscowości Księża, gmina Świdziebna**, składa się z części tekstowej i graficznej.

Zakres prognozy jest zgodny z warunkami określonymi przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brodnicy wydał natomiast opinię o odstąpieniu od konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko Ponadto w związku z koniecznością uzyskania niezbędnych opinii i uzgodnień oraz wyłożeniem projektu planu miejscowego wraz z niniejszą prognozą oddziaływania na środowisko do publicznego wglądu zainteresowani mogą składać uwagi i wnioski, które będą podlegać stosownemu rozpatrzeniu.

3. PODSTAWY PRAWNE I MATERIAŁY WYJŚCIOWE

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.) wraz z wynikającymi z ustawy rozporządzeniami.
2. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku, jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503) wraz z wynikającymi z ustawy rozporządzeniami.
4. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 12 grudnia 2012 r. o odpadach (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 779) wraz z wynikającymi z ustawy rozporządzeniami.
6. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916.) wraz z wynikającymi z ustawy rozporządzeniami.
7. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840).
8. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 624) wraz z wynikającymi z ustawy rozporządzeniami.
9. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1326).
10. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1326 z późn. zm.).
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112).
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031).
13. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 138).
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183)
15. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839).
16. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 138).
17. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 listopada zmieniające rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2013r. poz. 1302).
18. Uchwała nr VIII/136/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z dnia 3 lipca 2019 r. poz. 3743).

Materiały planistyczne i publikacje:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świdziebnia.
2. Raporty o stanie środowiska województwa kujawsko – pomorskiego w latach 2010 – 2020 r. sporządzone przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.
3. Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno – geograficzne. Kondracki J., Wyd. PWN Warszawa 2011.
4. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych Polski – A. Kleczkowski 1996 r.
5. Zasoby bazy danych Urzędu Gminy Świdziebnia dotyczące m.in. granic własności, wypisy z rejestru gruntów.
6. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

7. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022.
8. Program Ochrony Środowiska Powiatu Brodnickiego na lata 2020 – 2025 z perspektywą do 2030 roku.
9. „Plan gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028”
10. Założenia projektowe planu miejscowego (koncepcja).
11. Mapa hydrogeologiczna Polski, arkusz Górzno (286)
12. Szczegółowa mapa geologiczna Polski, arkusz 286 Górzno, skala 1:50 000
13. Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski, Arkusz Górzno (286), W. Wysota, PIG Warszawa 2005 r.
14. www.geoportal.gov.pl
15. www.edzienniki.bydgoszcz.uw.gov.pl
16. www.pgi.gov.pl
17. www.rzgw.gda.pl
18. www.mapa.korytarze.pl
19. www.mapa.swiedziebnia.com.pl
20. www.mapy.isok.gov.pl

oraz Uchwały Rady Gminy Świdziebnia:

1. Uchwała Nr XXII/134/2021 Rady Gminy Świdziebnia z dnia 20 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 86/2 w miejscowości Księża, gmina Świdziebnia.
2. Uchwała Nr XIV/74/2020 Rady Gminy Świdziebnia z dnia 27 marca 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Świdziebnia na lata 2020-2023.

Opracowanie poprzedzono analizą materiałów źródłowych oraz wizją w terenie.

Załączniki graficzne:

Mapa sytuacyjno – wysokościowa w skali 1:1 000 – załącznik graficzny.

4. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W prognozie zastosowano metodę opisową. Podczas sporządzania prognozy punktem odniesienia był istniejący stan środowiska na terenie gminy Świdziebnia. W pierwszym etapie opisano elementy środowiska, które mogą być narażone na oddziaływanie wskutek realizacji ustaleń planu. W drugim etapie dokonano prognozy oddziaływań na środowisko. Opracowanie ma formę opisowo – kartograficzną i jest uzupełnione obserwacjami terenowymi. Wnioskowanie o wpływie prac na poszczególne składowe środowiska oparto na identyfikacji przyczyn i wzajemnych uwarunkowań, które wynikają zarówno z zakresu planowanych prac, jak i naturalnych warunków występujących na analizowanym terenie.

Przy opracowywaniu niniejszej prognozy skorzystano w dużej mierze z informacji i danych zawartych w „*Opracowaniu ekofizjograficznym do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 86/2 w miejscowości Księża, gmina Świdziebnia, autor: mgr inż. Marta Wiśniewska, Grudziądz, grudzień 2021 r.*”

Prognoza wykonywana w trakcie opracowania projektu mpzp bada i analizuje wpływ na środowisko i zdrowie ludzi ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

5. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt ustaleń **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 86/2 w miejscowości Księża, gmina Świdziebnia**, dla którego sporządzono niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko, respektuje ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świdziebnia w sferze dyspozycji przestrzennych i zasad oraz kierunków zagospodarowania terenów.

Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świdziebnia teren objęty planem określony jest jako zespół podworski z terenem

zabudowanym lub zainwestowanym i lasem oraz w rejonie gruntów podlegających szczególnej ochronie przed przeznaczeniem na cele nierolnicze.

Przewidywane funkcje terenów w planie miejscowym nie są sprzeczne z obowiązującym studium.

Projekt mpzp w pełni nawiązuje do Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych odnośnie rozwiązań w gospodarce ściekowej oraz do Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą do 2028 r i Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2022 odnośnie gospodarki odpadami.

6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

6.1. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

6.1.1. Ukształtowanie powierzchni terenu

Według podziału fizycznogeograficznego Polski wg J. Kondrackiego teren gminy Świdziebnia leży w granicach mezoregionu Pojezierza Dobrzyńskiego.

Powierzchnia gminy wykazuje niewielkie zróżnicowanie hipsometryczne. Najniżej położony obszar (110 - 125 m n.p.m.) rozciąga się od Ostrowa do wsi Księża. Wysokości bezwzględne rosną w kierunku na południe i południowy zachód, osiągają maksymalne wysokości ponad 150 m n.p.m. w rejonie Kłuśna, Michałek, Grzęb i Zasadek. W tym pagórkowatym rejonie wysokości względne osiągają około 10 m. Najmniej urozmaiconą powierzchnię posiada wschodnia część gminy. Te niewielkie deniwelacje terenu sprzyjały powstawaniu w przeszłości mokradeł, które jeszcze dzisiaj występują licznie na obszarze gminy, będąc jej wybitnym elementem krajobrazotwórczym.

Rzeźba obszaru gminy wykazuje cechy krajobrazu młodoglacjalnego, w którym przeważają płaskie lub faliste wysoczyzny morenowe o przeciętnej wysokości 110 - 125 m n.p.m.. Wysoczyzna morenowa płaska występuje w postaci niewielkich enklaw pośród zwartej moreny falistej ciągnącej się poprzez wsie: Michałki, Kłuśno, Grzęby i Rokitnica. Deniwelacje na tym obszarze wahają się w granicach 8 - 10 m. Cały obszar moreny dennej falistej stanowią drobne wzgórza, zbudowane przede wszystkim z gliny z glazami oraz z piasków zwałowych.

W pobliżu wsi Grzęby i Chlebowo znajduje się oz, który leży na krawędzi krajobrazu pagórkowatego z wyrównanym obszarem morenowym. Oz w większości został zdegradowany w wyniku eksploatacji kruszywa.

Na północy, w okolicy wsi Ostrów i Księża występuje końcowy człon moren czołowych górzniejskich, których wyniosłości dochodzą do 114 m n.p.m. Moreny te wyznaczają zasięg subfazy kujawsko-dobrzyńskiej zlodowacenia bałtyckiego. Mają one kierunek równoleżnikowy. Zbudowane są z gliny zwałowej pokrytej żwirem i kamieniami do 15 cm średnicy.

Na wschód od wsi Grzęby i Rokitnica znajduje się morena denna płaska. Zajmuje ona całą środkową część gminy. Występują na niej płaty rozległych równin torfowych, które są pozostałością po licznych płytkich jeziorach.

Dalej ku północnemu wschodowi leży ostatni odcinek moren rypińskich, przebiegający od Grzęb do Janowa. Na obszarach tych brak jest wzgórz moren czołowych, a krawędzie lądolodu zaznaczają płaskie obszary moreny dennej, dochodzące do większych wysokości, aniżeli gdziekolwiek na Wysoczyźnie Dobrzyńskiej. Wysokości w okolicach wsi Janowo dochodzą do 142 m n.p.m., a w okolicach Świdziebni do 147 m n.p.m. Obszary te są rozcięte dolinkami powstałymi na skutek erozji cieków spływających na południe do obszaru sandrowego lub na północ do Pissy.

Wschodnią część gminy zajmują obszary sandrowe, które są częścią sandru Skrwy. Brak wyraźnych dolin erozyjnych na tym terenie dowodzi bardzo intensywnego topnienia mas lodowych, leżących wówczas wzdłuż linii moren rypińskich. Wody te złożyły duże ilości materiału piaszczystego. Charakterystyczne dla tego obszaru są mokradła.

Urozmaicenie rzeźby terenu wprowadzają liczne zagłębienia wytopiskowe i rynny glacialne, zajęte najczęściej przez równiny torfowe. Największą jest rynna rzeki Księżówki i Jeziora Księża, rozcinająca wysoczyznę morenową na głębokość 10 - 15 m. W rejonie Jeziora Księża, od strony południowej, znajduje się antropogeniczna forma grodziska ziemnego.

Rzeźba terenu gminy Świdziebnia nie stwarza barier dla zagospodarowania tego obszaru.

Zagrożenie występowaniem masowych ruchów ziemi na obszarze mpzp nie występuje.

W gminie Świdziebnia na powierzchni terenu zalegają utwory plejstoceny i holoceny. Wykształcone są one w postaci glin, utworów piaszczysto - żwirowych i mułków. Wysoczyzną morenową budują serie glin morenowych, przedzielonych utworami piaszczysto - żwirowymi. Najczęściej są to gliny lekkie i średnie z domieszką pyłów i przede wszystkim piaski gliniaste mocne i lekkie. Są to utwory słabo i średnioprzepuszczalne.

Wschodnią i południowo - wschodnią część gminy zajmują piaszczyste utwory sandrowe. Są to drobne przesortowane piaski luźne, żwiry piaszczyste i piaski słabogliniaste.

Utwory holoceny występują w obrębie zagłębień terenowych. Rozległe obniżenia rynny rzeki Księżówki i Jeziora Księża aż do jeziora Wierzchnia (gm. Górzno) i na południe wzdłuż Brodniczki wypełniają torfy i gytie. Tego typu utwory występują też w dolinie Okalewki.

Charakter geologiczno - gruntowy warstwy przypowierzchniowej pozwala wyróżnić na terenie gminy zasadnicze typy terenów o różnych predyspozycjach dla osadnictwa. Nawiązują one przestrzennie do głównych jednostek geomorfologicznych.

Na powierzchni terenu zalegają utwory czwartorzędowe. W **podłożu podczwartorzędowym** występują utwory plioceny w postaci ilów pstrych oraz formacja burwęglowa mioceny. Utwory plioceny tworzą najprawdopodobniej rozległą formę nieckowatą. Spąg utworów czwartorzędowych zalega na głębokości 52-62 m w Świdziebni i 46-84 m w Rokitnicy i wypłyca się w kierunku na północ.

Utwory plejstoceny reprezentowane są przez gliny zwałowe i osady fluwioglacjalne zlodowacenia środkowopolskiego i bałtyckiego. Zlodowacenie środkowopolskie występuje w postaci szarej gliny zwałowej, natomiast zlodowacenie bałtyckie pozostawiło na analizowanym terenie osady w postaci dwóch warstw gliny, zalegających na utworach interstadialnych bądź bezpośrednio na glinie zlodowacenia środkowopolskiego.

Pod względem morfogenetycznym zaznacza się wyraźna dwudzielność obszaru gminy. Część centralną i zachodnią zajmuje wysoczyzna morenowa zbudowana z glin zwałowych fazy poznańskiej. Część wschodnią budują utwory piaszczyste sandru Skrzy (rys. nr 3). W części północno - wschodniej obszaru gminy występują utwory piaszczysto - żwirowe związane ze strefą czołowo - morenową oraz utwory wodnolodowcowe.

Utwory holoceny reprezentowane są przez torfy, namuły, deluwia oraz młode osady fluwialne. Wśród nich największe powierzchnie zajmują torfy. Występują w dolinach rzek i jezior, powstając w wyniku długotrwałego procesu bagiennego. Torfy wypełniają dolinę Pissy, Księżówki, Brodniczki i Okalewki oraz w niecce jezior: Mełno i Księża. Miąższość utworów organicznych osiąga miejscami 10 m. Mniejsze powierzchnie torfów występują też lokalnie w dnach zagłębień bezodpływowych. Są to z reguły torfy turzycowe.

Na terenie gminy Świdziebnia występuje szereg **złóż surowców mineralnych**. W ramach inwentaryzacji kopalni stałych zinwentaryzowano 6 odkrywek. Wśród nich cztery odkrywki występują w części północno - wschodniej gminy - w strefie czołowomorenowej. W odkrywkach występują przeważnie piaski różnoziarniste z niewielką domieszką drobnego żwiru. Tylko w dwóch odkrywkach (w Księżem) stwierdzono występowanie pospółki z przewarstwieniami gliny. Piaski różnoziarniste w rejonie Dzierzna i Zasadek praktycznie zostały wyeksploatowane. Eksploatacja kruszywa we wszystkich odkrywkach jest sporadyczna i wyłącznie na potrzeby lokalne.

Biorąc pod uwagę dane ze szkicu geologiczno - inżynierskiego (1:10 000) badany obszar leży w rejonie korzystnych dla budownictwa warunkach. Grunty reprezentują gliny zwałowe, głębokość wody gruntowej przekracza 2 m. Teren jest stosunkowo płaski o spadkach terenu do 2%. Rzędne terenu kształtują się od 119,4 m. n. p. m. na wschodzie do 124,9 m. n. p. m. na zachodzie terenu mpzp.

6.1.2. Warunki glebowe

Gleby są podstawowym zasobem naturalnym, określającym wiodącą funkcję gospodarczą gminy, jaką jest tu produkcja roślinna i zwierzęca.

Na terenie gminy przeważają gleby kompleksów żytnich, stanowiące prawie 80% powierzchni gruntów ornych. Gleby kompleksów pszennych zajmują 10,4% powierzchni gruntów ornych, a pozostałe to gleby kompleksów zbożowo-pastewnych.

Dużą powierzchnię stanowią użytki zielone. Ponad 50% posiada właściwe warunki wilgotnościowe. Pozostałe są nadmiernie uwilgocone lub podmokłe i stanowią niską wartość

użytkową. Zagrożenie erozyjne gleb na terenie gminy jest niewielkie i ogranicza się do stref krawędziowych rynien glacialnych oraz dolin, gdzie występuje 3 stopień zagrożenia erozją wodną na powierzchni 6 ha oraz 4 stopień zagrożenia erozją wietrzną na 550 ha odkrytych terenów wysoczyznowych. Gleby na terenie gminy Świdziebnia są dość mocno zakwaszone. Gleb bardzo kwaśnych i kwaśnych jest łącznie 58%.

Obszar objęty planem w większości stanowią użytki rolne RIIIB, S-RIIB, Br-RIIB, tereny zadrzewione i zakrzewione Lz oraz nieużytki N.

6.1.3. Wody powierzchniowe i podziemne.

Obszar gminy posiada bardzo ważne położenie wododziałowe. Wododział główny II rzędu Skrwy i Drwęcy przebiega przez południową część gminy. Większa część gminy (około 7800 ha) położona jest w dorzeczu Drwęcy i odwadniana jest przez system cieków związanych z rzeką Pissą.

Położenie wododziałowe obszaru gminy narzuca konieczność wprowadzenia surowych reżimów ochronnych w gospodarowaniu wodą i ściekami oraz przestrzenią przyrodniczą.

Sieć hydrograficzna obszaru gminy jest dosyć gęsta. W większości są to jednak elementy sztuczne (rowy melioracyjne, torfniaki itp.).

Głównym ciekim obszaru gminy, aczkolwiek leżącym tylko fragmentem swego górnego biegu (5 km) na północnej granicy gminy jest rzeka Pissa. Górny odcinek Pissy nosi nazwę Pisiak. Pissa wypływa z rozległego obszaru mokradeł i torfowisk w sąsiedztwie wsi Kujawa (gmina Osiek). Torfowisko jest obszarem bifurkacyjnym, dając początek dwóm Pissom - Rypienickiej (dopływ Rypienicy) i Pissie uchodzącej do Brynicy. Długość całkowita rzeki wynosi 17,5 m, a szerokość doliny na granicy gminy do 2 km. W rozpatrywanym górnym odcinku, rzeka nie wykształciła wyraźnej doliny. Spadek rzeki jest też niewielki, nie przekraczając 2‰. Na znacznych odcinkach Pissa (Pisiak) płynie przez równiny torfowe, hamujące przepływ wody w rzece. Brzegi rzeki są trudno dostępne, zarośnięte olszyną. Dno jest muliste. Do Pissy odprowadzane są ścieki komunalne z oczyszczalni gminnej w Świdziebni. Po przyjęciu swego najdłuższego dopływu Księtówki, Pissa przyjmuje kierunek południowy, zwiększając swoje parametry i napędzając w dolnym biegu (w granicach gminy Bartniczka) 3 młyny wodne i 2 elektrownie wodne. Rzeka Pissa (zwłaszcza w swym biegu środkowym i dolnym) jest modelowym wręcz przykładem wykorzystania niewielkiego cieku do celów retencyjnych, energetycznych i rekreacyjnych. Bardzo liczne prawoboczne dopływy Pissy i Księtówki to rowy melioracyjne o charakterze odwadniającym. Swój początek biorą najczęściej z licznych mokradeł, szerokość ich koryt waha się od 0,4-2,0 m, a głębokość około 1,5 m. W rowach nie konserwowanych często brakuje przepływu wody. Na obszarze gminy występują tylko dwa naturalne zbiorniki wodne. Są to jeziora: Księte i Mełno.

Najbliższym zbiornikiem wodnym jest Jezioro Księte, usytuowane w odległości około 0,9 km na wschód od terenu mpzp, natomiast najbliższym płynącym ciekim wodnym jest rzeka Księtówka oddalona o około 70 m na zachód od terenu mpzp.

Jezioro Księte o powierzchni 46,9 ha i objętości masy wody 256,0 tys. m³ jest pochodzenia rynnowego i leży na szlaku przepływu rzeki Księtówki. Długość linii brzegowej przekracza 4500 m, przy długości 2150 m i szerokości 270 m. Jest jeziorem bardzo płytkim, o maksymalnej głębokości 1,5 m. Linia brzegowa jest słabo rozwinięta, bez półwyspów, wysp i zatok. Brzegi jeziora w ponad 50% zarośnięte są 10 m pasem roślinności wodnej, wśród której najczęściej występuje trzcina pospolita, tatarak, sitowie i pałka wąskolistna. Dno jeziora w strefie brzegowej jest muliste, grząskie i niewyrównane. Poziom wody w jeziorze nie wykazuje większych wahań (do 0,5 m). Jezioro położone jest w głębokiej rynnie (do 15 m), o często stromych zboczach, w części południowo-wschodniej porośniętych lasem. Na pozostałych odcinkach (w granicach gminy) brzegi są płaskie lub bagienne.

Rzeka **Księtówka** o długości całkowitej około 8,5 km (w granicach gminy 4 km) bierze początek z obszarów podmokłych w okolicach wsi Rogal. Płynie w kierunku na zachód w głęboko wciętej (10 - 20 m) formie rynnowej. W swym biegu przepływa przez jeziora: Wierzchownia (gm. Górzno) i Księte oraz zbiera wody z rozległych mokradeł i torfowisk z lewobrzeżnej (południowej) części zlewni. Pomiędzy jeziorami rzeka mocno meandruje. Koryto rzeki jest uregulowane o szerokości 2-4 m i głębokości 0,5-0,8 m. Dno jest muliste. Spadek rzeki jest minimalny (ok. 1‰).

Opracowywany teren znajduje się poza obszarami zagrożonymi zalewaniem wodami napływowymi.

Teren mpzp znajduje się w obszarze Jednolitej Części Wód PLRW200017287449 – Pisia.

Największe znaczenie gospodarcze na obszarze gminy mają wody gruntowe I poziomu wodonośnego czwartorzędowego, zasilanego bezpośrednio przez infiltrujące opady atmosferyczne. Zwierciadło I poziomu wodonośnego występuje najniżej w północnej części gminy (okolice Ostrowa, Księtego, Mełna) i zalega na wysokości około 115 - 130 m n.p.m. i na głębokości 1-3 m do 4-8 m p.p.t. Warstwa wodonośna podnosi się w kierunku południowo - zachodnim. W okolicy Rokitnicy i Dzierzna występuje na rzędnej 128 - 133 m n.p.m., Świdziebni i Janowa 131-139 m n.p.m., Granat 143 - 147 m n.p.m. W części południowej zalega na wysokości 137 - 143,5 m n.p.m. Omawiany poziom charakteryzuje się dużymi wahaniami, a stany wód zależne są od wielkości opadów atmosferycznych. II poziom wodonośny zaopatruje w wodę gminne ujęcia wodociągowe. Związany jest z warstwą piasków średnio - i drobnoziarnistych i zalega na głębokości 45 – 53 m i 52 - 60 m.

Teren opracowania położony jest w jednolitej części wód podziemnych oznaczonych kodem **PLGW200039**.

Teren objęty opracowaniem znajduje się poza zasięgiem stref ochrony pośredniej i bezpośredniej dla ujęć wód.

6.2. JAKOŚĆ ŚRODOWISKA I JEGO ZAGROŻENIA

6.2.1. Powietrze atmosferyczne

Zanieczyszczenia powietrza, ze względu na strukturę źródeł emisji, dzieli się na: podstawowe (SO₂, NO₂ i pył) – powstające podczas spalania paliw w kotłowniach komunalno-bytowych, które charakteryzuje wyraźna zmienność w ciągu roku (w sezonie zimowym następuje wzrost SO₂ i pyłu), specyficzne powstające w wyniku procesów technologicznych, emitowane ze źródeł mobilnych, wtórne powstające w wyniku reakcji i przemian związków w zanieczyszczonej atmosferze. Głównymi źródłami emisji SO₂ do atmosfery jest energetyka zawodowa i sektor komunalno-bytowy. Głównymi źródłami NO₂ jest transport, komunikacja i energetyka zawodowa. Rolniczy charakter gminy Świdziebnia wraz z brakiem strategicznego lokalnego przemysłu są powodem, że na opisywanym obszarze nie występują zanieczyszczenia technologiczne. Zatem głównym rodzajem zanieczyszczeń w zakresie powietrza atmosferycznego są zanieczyszczenia energetyczne, pochodzące z systemu ogrzewania mieszkań oraz obiektów produkcyjnych. Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy Świdziebnia są zanieczyszczenia pyłowe pochodzące z procesów energetycznego spalania paliw. z tzw. niskiej emisji. Dotyczy to przede wszystkim indywidualnych systemów grzewczych, a zwłaszcza palenisk domowych w czasie zimy. Obiekty te powodują okresowy wzrost stężeń pyłu zawieszonego i dwutlenku siarki, pochodzących ze spalania paliw, głównie węgla. Drugim źródłem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w gminie są pojazdy mechaniczne. Zanieczyszczenia komunikacyjne należą do czynników najbardziej obciążających powietrze atmosferyczne. Szczególnie uciążliwe są zanieczyszczenia gazowe powstające w trakcie spalania paliw przez pojazdy mechaniczne. Drugą grupę emisji komunikacyjnych stanowią pyły, powstające w wyniku tarcia i zużywania się elementów pojazdów. Przy ocenie jakości powietrza atmosferycznego, należy jak najbardziej uwzględnić ilość zanieczyszczeń pochodzących z ruchu samochodowego, odbywającego się na jego obszarze.

Stan czystości powietrza atmosferycznego gminy Świdziebnia należy uznać za stosunkowo dobry. Nieodnotowywane są na tym terenie przekroczenia dopuszczalnych norm obowiązujących w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego. Jednak biorąc pod uwagę zwiększoną emisję głównie w okresie jesienno – zimowym, głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy Świdziebnia są zanieczyszczenia pyłowe pochodzące z procesów energetycznego spalania paliw z tzw. niskiej emisji. Dotyczy to przede wszystkim indywidualnych systemów grzewczych, a zwłaszcza palenisk domowych w czasie zimy. Obiekty te powodują okresowy wzrost stężeń pyłu zawieszonego i dwutlenku siarki, pochodzących ze spalania paliw, głównie węgla.

Natomiast z danych zawartych w „Raportie o stanie województwa kujawsko – pomorskiego w 2016 r.” przeprowadzonych przez WIOŚ w Bydgoszczy wynika, iż zarówno emisja energetyczna, jak i technologiczna w odniesieniu do zanieczyszczeń powietrza w powiecie brodnickim utrzymała się na wysokim poziomie, porównując z innymi powiatami w województwie kujawsko – pomorskim.

Tabela nr 1. Emisja energetyczna i technologiczna na terenie powiatu brodnickiego w 2016 r.

Obszar	Emisja energetyczna zanieczyszczeń								
	Emisja z podmiotów, które podały ich wielkość tona/rok								
	SO2	NO2	CO	CO2	Pyły ze spalania paliw	Pyły pozostałe	Węglowodory alifatyczne	Węglowodory aromatyczne	Substancje charakterystyczne
brodnicki	172,3	82,7	110,7	37346,9	47,6	4,1	3888,9	1736,8	1623,1
	Emisja technologiczna zanieczyszczeń								
	3,7	2,4	12,4	1248,3	2,7	7,5	27,7	20,9	53,5
	Stęż. śr. roczne (µg/m ³)				pył zaw. PM10 – 31,4 benzen – 1,97				

Źródło: „Raport o stanie województwa kujawsko – pomorskiego w 2016 r.”, WIOŚ Bydgoszcz

6.2.2. Hałas

Hałas jest jednym z najbardziej uciążliwych czynników determinujących jakość środowiska. Decydujący wpływ na stan klimatu akustycznego ma motoryzacja, ruch kolejowy oraz działalność przemysłowa. Hałas – zwłaszcza motoryzacyjny – wykazuje tendencję wzrostową. Do najważniejszych czynników mających wpływ na klimat akustyczny zaliczyć należy przede wszystkim: komunikację drogową. Hałas komunikacyjny występuje wzdłuż dróg (zwłaszcza drogi powiatowej i gminnych) oraz natężenia ruchu pojazdów, jak i maszyn rolniczych. Pozostałe źródła hałasu na terenie objętego mpzp stanowią: hałas bytowy oraz pochodzący z ewentualnej hodowli zwierząt inwentarskich. Występujące na terenie źródła hałasu mają charakter lokalny. W zakresie monitoringu hałasu komunikacyjnego w 2016 roku WIOŚ w Bydgoszczy wykonał pomiary poziomu hałasu w miejscowościach poniżej 100 tys. mieszkańców oraz na terenach nie wymienionych w art. 117 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska. W ramach tego monitoringu do wielodobowych długookresowych pomiarów poziomu dźwięku hałasu drogowego wytypowano w województwie stanowiska w miejscowościach: Solec Kujawski, Kowalewo Pomorskie i Rypin. Krótkookresowe pomiary hałasu drogowego wykonywano w Lubrańcu, Chełmży oraz hałasu tramwajowego w Bydgoszczy. Badania te nie objęły gminy Świdziebnia.

6.2.3. Wody

Jakość wód powierzchniowych JCW

Rzeka Księżówka w 1998 r. przed ujściem do Jeziora Księża prowadziła wody w II klasie czystości, a o ocenie tej decydującymi były stężenia fosforanów i azotu organicznego, również miana Coli (wskaźnik sanitarny) pozostawało w normach klasy II. Po wypływie z jeziora, Księżówka w 1988 r. prowadziła wody w III klasie. Drugoklasowe stężenia osiągały BZT5, fosforany, ChZT, a trzeciorzędowe azot organiczny. Jedynie niemiarodajny dla tej rzeki wskaźnik zawiesiny ogólnej przekraczał normy.

Tabela nr 2. Informacja na temat JCWP.

Kod JCW	Nazwa	Czy JCW jest monitorowana?	Status JCW	Aktualny stan lub potencjał JCW	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
PLRW200017287449	Pisia	Monitorowana	naturalna	zły	zagrożona
Typ odstępstwa	przedłużenie terminu osiągnięcia celu: - brak możliwości technicznych				
Termin osiągnięcia dobrego stanu	2021				
Uzasadnienie odstępstwa	-				

Źródło: www.rzgw.gda.pl

Teren opracowania położony jest w jednolitej części wód podziemnych oznaczonych kodem PLGW200039, jej powierzchnia zlewni wynosi 7573.50 km². Obszar położony jest Dorzeczu Wisły, regionie wodnym Dolnej Wisły. Ocena stanu chemicznego wskazała stan dobry. Ocena stanu ilościowego jako dobrą. Celami środowiskowymi jest dobry stan chemiczny oraz ilościowy. Zlewnia użytkowana do celów rolniczych. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych określono jako niezagrażoną.

6.2.4. Pole elektroenergetyczne

Źródłami emisji pól elektromagnetycznych o szkodliwym dla otoczenia promieniowaniu niejonizującym są głównie linie energetyczne o napięciu znamionowym powyżej 110 kV, które na terenie objętym planem nie występują. Natomiast przez ten teren przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna niskiego napięcia. Wzdłuż tras przebiegu tych linii niezbędne jest zachowanie stref ochronnych szerokości odpowiadających wielkości napięć znamionowych, gdzie wyklucza się zabudowę, a korzystanie z zasobów środowiska i sposób zagospodarowania jest ograniczony.

6.3. FLORA I FAUNA

Flora

Obszar gminy leży w zasięgu działania i jest pod zarządem Nadleśnictwa Skrwilno nadzorowanym przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Toruniu.

Lasy zajmują tu 1804 ha, tj. 17,4% powierzchni gminy, w tym 150 ha zajmują lasy będące własnością prywatną. Skoncentrowane są we wschodniej (sandrowej) części gminy. Poza tym występują stosunkowo niewielkie odizolowane powierzchnie leśne w południowej i zachodniej części obszaru. Wszystkie lasy są położone w krainie Wielkopolsko - Pomorskiej, w dzielnicy Pojezierza Dobrzyńsko - Chełmińskiego. Znajdują się one w naturalnym zasięgu świerka i buka. Na wschodnich krańcach gminy rozpościera się fragment rozległego kompleksu lasów górznieńskich. Tworzą go zróżnicowane bory sosnowe i mieszane.

Największe wartości przyrodnicze posiadają kompleksy leśne nad Jeziorem Księża i w otoczeniu torfowiska Płociczno. W zachodniej części gminy (okolice Kłusna) występuje kompleks lasu liściastego. W drzewostanie (głównie 60 - 80 lat i starszym) dominują gatunki dębu, grabu, brzozy, lokalnie lipy. Kompleks ten charakteryzuje się bogatszą szatą roślinną i posiada wyższe wartości ekologiczne niż monokultury sosnowe w części wschodniej. Stosunkowo małe powierzchnie zajmują siedliska o większej lub dużej wilgotności. Występuje tu głównie olcha i jesion, fragmentarycznie brzoza i świerk. Olsy i zarośla wierzbowe towarzyszą korytom rzek i rowów melioracyjnych.

Naturalna szata roślinna obszaru objętego projektem mpzp nie jest bogata, występuje tu roślinność ruderalna: trawy, oraz nasadzenia drzew: przeważają drzewa iglaste, świerk pospolity, a także klony i kasztanowce.

Fauna

Głównymi gatunkami zwierzyny występującymi w tym rejonie są: jeleni, sarna (podtyp leśna, podtyp polna), dzik oraz nieliczne łoś.

Zwierzyna drobna to przede wszystkim: zając, lis, tchórz, bażanty, dzikie kaczki, gęsi, borsuk, łyski, czaple siwe, słonki, jarzabki, gołębie grzywacze, kuropatwa.

Bogata i urozmaicona młodoglacjalna rzeźba terenu, liczne cieki oraz niezliczona ilość mokradeł, zagłębień wytopiskowych z roślinnością krzewiastą tworzą wraz z lasami ciągi ekologiczne, które są ostoją zwierzyny. Na terenach użytkowanych rolniczo występuje fauna typowa dla odkrytych terenów pól, łąk i nieużytków. Na jej areale można jedynie spotkać ptactwo pospolite: wróblowate, jaskółka, przepiórka, bażant, kuropatwa.

Według inwentaryzacji w terenie dnia 15 maja 2022 r. nie stwierdzono występowania chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk.

6.4. OBSZARY PRAWNIE CHRONIONE ORAZ FORMY OCHRONY PRZYRODY

Obszar opracowania nie jest bezpośrednio objęty formą ochrony prawnej w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody.

Najbliżej usytuowane **formy ochrony przyrody** to:

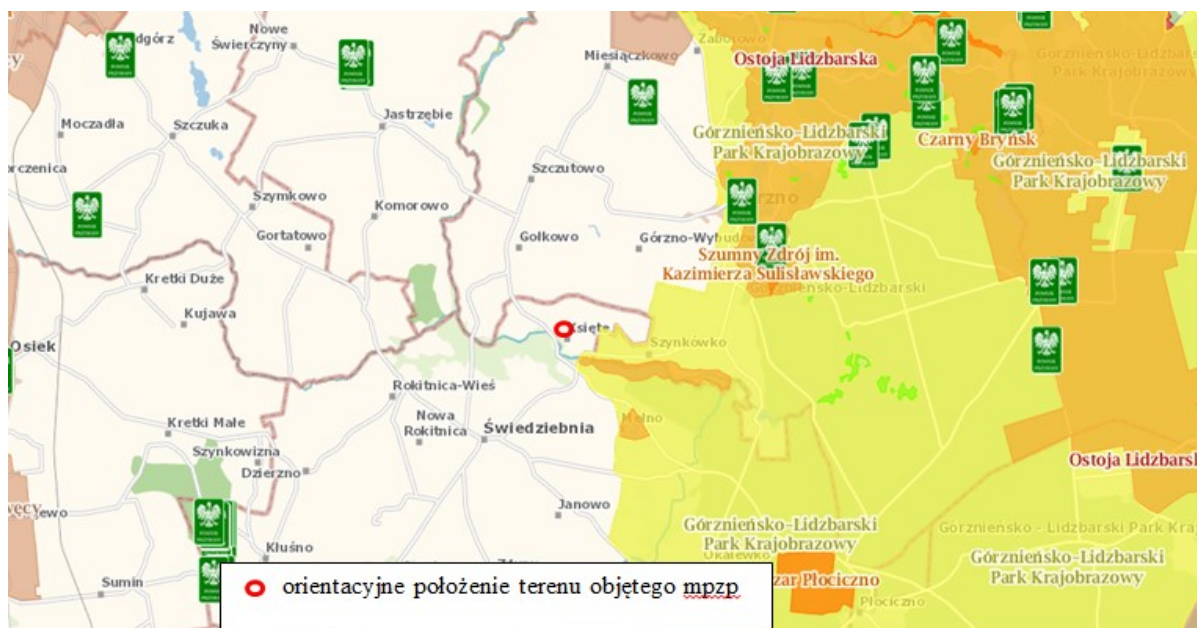
- Górzeńsko – Lidzbarski Park Krajobrazowy – w odległości około 640 m na wschód,
- obszar Natura 2000 PLH280012 Ostoja Lidzbarska - w odległości około 640 m na południowy-wschód,
- Rezerwat Szumny Zdrój im. Kazimierza Sulisławskiego – w odległości około 4,4 km na wschód,

- pomnik przyrody znajduje się w odległości około 4,7 km na północ i stanowi go Dąb bezszypułkowy - *Quercus petraea*.
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy – w odległości około 6,3 km na północ.

Korytarze ekologiczne

Obszar mpzp położony jest na południowy wschód oraz zachód od dwóch wyznaczonych korytarzy ekologicznych: Lasy Brodnickie (KPnCK KOR KPnC-13D) i Dolina Drwęcy (KPnCK KOR KPnC-13E).

Rys. nr 1. Obszar objęty mpzp na tle istniejących form ochrony przyrody.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.geoserwis.gdoś.gov.pl

Na terenie objętym mpzp występują obszary objęte ochroną zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Według Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Świdziebnia na lata 2020-2023 na terenie działki nr 86/2 występuje zabytek nieruchomy – park dworski z XIX w. ujęty w gminnej ewidencji zabytków. W związku z tym, przy realizacji projektu planu wszelkie ustalenia należy uzgadniać z WKZ w Toruniu.

6.5. ZAGOSPODAROWANIE TERENU

6.5.1. Położenie terenu

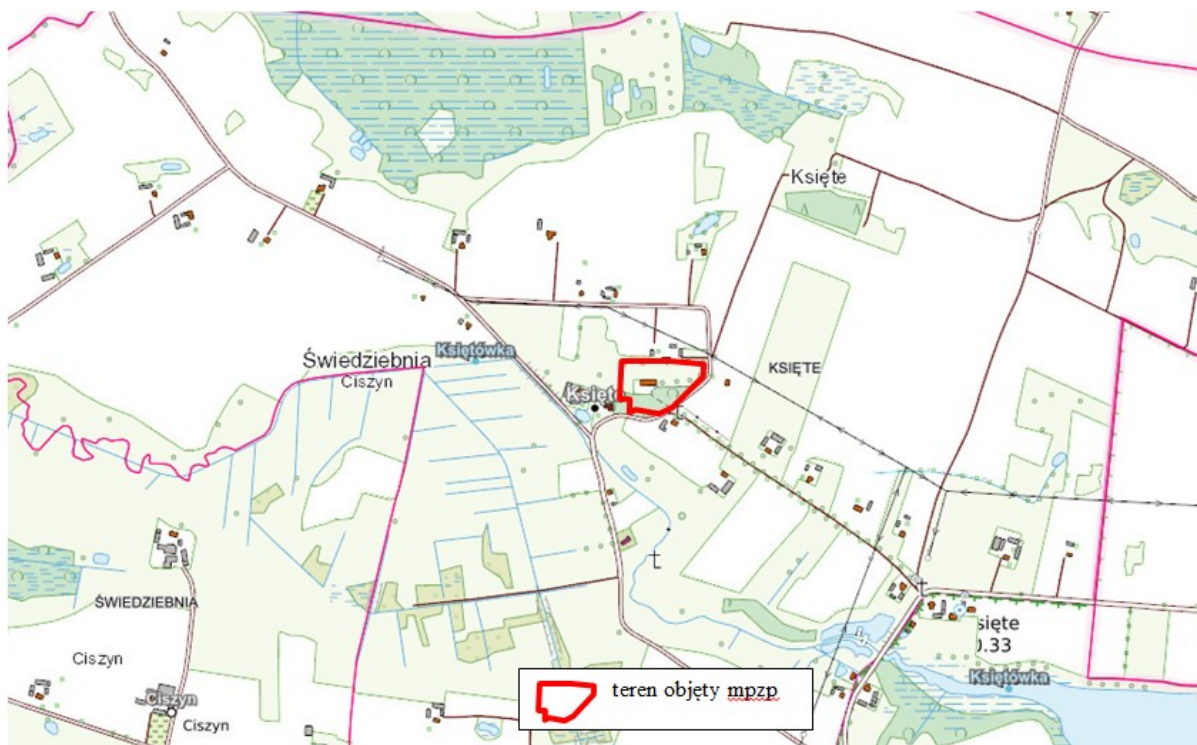
Świdziebnia jest gminą wiejską położoną we wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie brodnickim. Od północy gmina Świdziebnia sąsiaduje z gminami: Górzno, Bartniczka i Brodnica, od zachodu z gminą Osiek, od południa z gminami: Rypin i Skrwilno (powiat rypiński), natomiast od wschodu z gminą Lubowidz (powiat żuromiński, województwo mazowieckie).

Gmina Świdziebnia posiada wybitnie rolniczy charakter. Najbliższe ośrodki przemysłowe to miasta Brodnica i Rypin. Gminę nie przecinają linie kolejowe, ani ważniejsze drogi. Głównymi drogami są drogi powiatowe przebiegające poprzez gminę do jej siedziby we wsi Świdziebnia z miast: Brodnica, Rypin, Górzno i Żuromin.

Miejscowość Księża jest usytuowana w północnej części gminy Świdziebnia i jest wsią o charakterze typowo rolniczym z występującą zabudową zagrodową, mieszkaniową jednorodzinną i usługową. Obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (dalej: mpzp) położony jest w centralnej części miejscowości Księża, na północny-zachód od Jeziora Księża.

Teren opracowania obejmuje obszar działki nr 86/2 w miejscowości Księża, obręb Księża o powierzchni 1,7836 ha. Występują tu pozostałości parku dworskiego oraz budynku mieszkalnego. Obszar działki reprezentują grunty zabudowane na gruntach klasy IIIb (Br-RIIIb), grunty zadrzewione i zakrzewione (Lz), sady na gruntach klasy IIIb (S-RIIIb), grunty orne klasy IIIb (RIIIb) oraz nieużytek (N).

Rys. nr 2. Wyrys z mapy topograficznej z zaznaczonym orientacyjnie obszarem objętym mpzp, skala 1:10 000

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.geoportal.gov.pl

W okolicy obszaru objętego mpzp znajdują się:

- na północ – zabudowa zagrodowa, mieszkaniowa jednorodzinna, tereny rolnicze i leśne miejscowości Księża, wieś Gołkowo,
- na zachód – zabudowa zagrodowa, mieszkaniowa jednorodzinna, tereny rolnicze wsi Ciszyn, rzeka Księżówka,
- na wschód, zabudowa mieszkaniowa, zagrodowa, Jezioro Księża,
- na południe – droga gminna, tereny rolnicze, rzeka Księżówka, wieś Nowy Dwór, tereny rolnicze, zabudowa mieszkaniowa, zagrodowa, wieś Janowo.

Fot. nr 1. Widok na tereny zadrzewione na działce nr 86/2.

Źródło: Fotografia własna

Fot. nr 2. Widok na pozostałości zabudowy parku dworskiego na terenie działki objętej planem.

Źródło: Fotografia własna

Fot. nr 3. Widok na teren działki objętej planem.

Źródło: Fotografia własna

Fot. nr 4. Widok na mpzp.

Źródło: Fotografia własna

6.5.2. Gospodarka wodno – ściekowa

Dla celów pitnych i gospodarczych mieszkańcy gminy wykorzystują wody podziemne. Dość powszechnymi systemami poboru wody są jeszcze systemy ujęć indywidualnych, z których zaopatrywane są pojedyncze gospodarstwa. Pobierane w ten sposób wody pochodzą z I poziomu wodonośnego czwartorzędowego, zasilanego bezpośrednio przez infiltrujące opady atmosferyczne, w związku z czym nie są to wody najlepszej jakości. Brak jest dostatecznej ilości czystej wody pochodzącej ze studni głębinowych oraz dostatecznie rozbudowanej sieci wodociągowej.

Gmina posiada ujęcie wody oparte na studniach głębinowych oraz stację uzdatniania wody w miejscowości Rokitnica.

Teren objęty mpzp podłączony jest do sieci wodociągowej.

Na terenie gminy Świdziebnia dominują przede wszystkim ścieki bytowo-gospodarcze. Gospodarka tymi ściekami oparta jest głównie na bezodpływowych zbiornikach oraz przydomowych oczyszczalniach ścieków. Na terenie gminy działa jedna oczyszczalnia ścieków komunalnych.

Według aktualnych danych własnych Urzędu Gminy Świdziebnia do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej podłączonych jest jedynie 16% gospodarstw domowych.

Teren objęty mpzp nie ma możliwości podłączenia do sieci kanalizacji zbiorczej.

6.5.3. Gospodarka cieplna

Gmina Świdziebnia nie jest zgazyfikowana.

Obecnie na terenie Gminy Świdziebnia nie funkcjonuje zbiorowy system ciepłowniczy. System zaopatrzenia w ciepło tworzą indywidualne, większe bądź mniejsze, kotłownie na paliwa stałe lub płynne.

Najczęściej paliwem do wytworzonej energii cieplnej jest biomasa w postaci drewna lub jego pochodnych (np. brykiety drzewne, trociny), a także olej opałowy i węgiel kamienny. Problemem może być ogrzewanie budynków odpadami komunalnymi (butelki plastikowe, makulatura, zafoliowany papier, folia), których spalanie, w szczególności w okresie jesiennym – powoduje powstawanie dodatkowych szkodliwych dla zdrowia związków.

Na terenie objętym mpzp zaopatrywanie w ciepło może odbywać się tylko w sposób indywidualny.

6.5.4. Gospodarka odpadami

Zgodnie z „Planem gospodarki odpadami województwa kujawsko – pomorskiego na lata 2012-2017 z perspektywą na lata 2018-2023”, uchwalonym przez Sejmik Województwa Kujawsko - Pomorskiego w grudniu 2011 r., Gmina Świdziebnia należy do Regionu Gospodarki Odpadami 3 (Lipnowsko-Rypiński).

Na terenie objętym mpzp gospodarka odpadami przebiega poprzez selektywną zbiórkę, czyli gromadzenie w oddzielnych pojemnikach poszczególnych rodzajów odpadów.

W sąsiedztwie terenu objętego mpzp nie ma zakładów mogących zawsze znacząco oddziaływać negatywnie na środowisko ani zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii.

6.6. Tendencje zmian w środowisku w przypadku BRAKU zmiany mpzp

W przypadku braku mpzp pozostawienie przedmiotowego obszaru zgodnie z dotychczasowym zagospodarowaniem spowoduje, że nadal będzie możliwe określenie zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania terenu na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy (zgodnie z art.1 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Brak ustaleń dla obszaru może doprowadzić do niekontrolowanej sukcesji różnego typu działalności, a także w pełni nie zrealizowane zostanie wykorzystanie terenu w gminie Świdziebnia.

7. OPIS PROJEKTOWANEGO ZAGOSPODAROWANIA

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 86/2 w miejscowości Księża, gmina Świdziebnia, zawiera informacje dotyczące przeznaczenia terenu, zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego. Określa parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu

w tym linie zabudowy, gabaryty obiektów i wskaźniki intensywności zabudowy. W projekcie mpzp wyszczególnione zostały również ustalenia odnoszące się do modernizacji, rozbudowy oraz budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, a także sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

W mpzp wyznaczono tereny o następującym przeznaczeniu, zgodnie z symbolami na rysunku planu:

- 1) **MW-Z/MN/U** – tereny obiektów zamieszkania zbiorowego lub/i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub/i usług;
- 2) **RM** – tereny zabudowy zagrodowej;
- 3) **ZP** – tereny zieleni urządzonej.

W projekcie mpzp wyszczególnione zostały również ustalenia odnoszące się do modernizacji, rozbudowy oraz budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, a także sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

8. OCENA WARUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENU OKREŚLONYCH W PROJEKCIE MPZP WYNIKAJĄCYCH Z POTRZEB OCHRONY ŚRODOWISKA

8.1. TWORZENIE WARUNKÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, W TYM OCHRONA WÓD I GLEBY, POWIETRZA, BIORÓŻNORODNOŚCI

Dla terenów objętych uchwałą, zgodnie z ustaleniami ogólnymi projektu mpzp:

- 1) dopuszcza się ewentualną wycinkę istniejącego zadrzewienia z uwzględnieniem przepisów odrębnych;
- 2) dla terenów oznaczonych symbolami MW-Z/MN/U należy przyjąć dopuszczalne poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 3) chów i hodowlę zwierzęcą prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi,
- 4) zagospodarowanie ścieków gospodarczych we własnym zakresie poprzez nawożenie gleb w sposób i na zasadach określonych w przepisach odrębnych,
- 5) zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu;
- 6) zakaz wprowadzania do gruntu substancji mogących negatywnie wpływać na jakość wód podziemnych;
- 5) nakaz wyznaczenia miejsc na pojemniki służące do czasowego gromadzenia odpadów stałych oraz ich zagospodarowania zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 6) nakaz gromadzenia i usuwania odpadów komunalnych, na zasadach określonych w przepisach odrębnych oraz gminnych przepisach porządkowych, a odpadów innych niż komunalne, na zasadach określonych w przepisach ustawy o odpadach;
- 7) nakaz zachowania istniejących form zieleni naturalnej (drzew, krzewów i traw) poza granicą strefy ochronnej parku podworskiego i ich wzbogacenie poprzez nasadzenia gatunków rodzimych zgodnych z występowaniem dotychczasowych siedlisk traw, krzewów i drzew.

Poprzez usługi w mpzp – należy rozumieć w szczególności usługi zdrowia, a w tym m.in. gabinety lekarskie, poradnie, kliniki pobytowe, a także nieuciążliwą, społecznie akceptowalną, usługową działalność gospodarczą, której celem jest zaspokojenie potrzeb ludności w zakresie gastronomii i handlu, w tym detalicznej sprzedaży produktów leczniczych, oraz w zakresie rzemiosła, w tym polegającą na wytwarzaniu regionalnych produktów spożywczych, która nie zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z przepisami odrębnymi, a także nie powoduje przekroczenia standardów jakości środowiska zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy ustalono:

- 1) na terenie oznaczonym symbolem 3ZP obowiązuje zakaz zabudowy; dopuszcza się wprowadzenie obiektów małej architektury, podziemnych urządzeń infrastruktury technicznej niezbędnej do funkcjonowania zespołu podworskiego oraz utwardzenie wewnętrznych dróg dojazdowych;
- 2) w pasie technicznym pod napowietrzną linią elektroenergetyczną niskiego napięcia 0,4 kV występują ograniczenia w zagospodarowaniu terenu wynikające z przepisów odrębnych.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej ustala się:

- 1) ustala się zasady z zakresu zaopatrzenia w wodę:
 - a) zaopatrzenie w wodę realizować z istniejącej sieci wodociągowej ułożonej wzdłuż drogi gminnej nr 080928C:
 - dopuszcza się przebudowę, rozbudowę i modernizację sieci wodociągowej na zasadach określonych przepisami odrębnymi,
 - sieci wodociągowe projektować po śladzie wewnętrznych dróg dojazdowych,
 - b) przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) ustala się zasady z zakresu odprowadzenia i oczyszczania ścieków sanitarnych:
 - a) nakaz odprowadzenia ścieków sanitarnych do zbiorczej sieci kanalizacyjnej:
 - dopuszcza się budowę, rozbudowę, przebudowę i modernizację sieci kanalizacji sanitarnej, na zasadach określonych przepisami odrębnymi,
 - sieci kanalizacji sanitarnej projektować po śladzie wewnętrznych dróg dojazdowych,
 - b) dopuszcza się, do czasu wykonania sieci zbiorczej kanalizacji sanitarnej i umożliwienia przyłączenia do niej nieruchomości leżących na terenie inwestycji odprowadzanie ścieków bytowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe lub do indywidualnych szczelnych zbiorników bezodpływowych okresowo opróżnianych – zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 3) ustala się zasady z zakresu odprowadzania wód opadowych i roztopowych:
 - a) ścieki w postaci wód opadowych i roztopowych z ciągów komunikacyjnych, parkingów, placów oraz innych powierzchni nieprzepuszczalnych należy ująć w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej, a przed ich wprowadzeniem do wód lub gruntu oczyścić zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - b) dopuszcza się odprowadzanie ścieków w postaci wód opadowych i roztopowych, z pozostałych terenów, bezpośrednio do wód powierzchniowych lub gruntu,
 - c) dopuszcza się zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych do celów gospodarczych,
 - d) dopuszcza się budowę, rozbudowę, przebudowę i modernizację sieci kanalizacji deszczowej, na zasadach określonych przepisami odrębnymi;
- 4) ustala się zasady z zakresu zaopatrzenia w energię elektryczną:
 - a) zaopatrzenie w energię elektryczną w postaci instalacji podziemnych w powiązaniu z istniejącą siecią nN (niskiego napięcia),
 - dopuszcza się lokalizację zabudowy w strefie ochronnej napowietrznej linii elektroenergetycznej zgodnie z ustaleniami szczegółowymi na zasadach określonych w przepisach odrębnych,
 - dopuszcza się budowę, rozbudowę, przebudowę i modernizację sieci elektroenergetycznej, na zasadach określonych przepisami odrębnymi,
 - w przypadku kolizji projektowanego zagospodarowania terenu z istniejącymi urządzeniami elektroenergetycznymi, dopuszcza się możliwość przebudowy w kolidującym zakresie, zgodnie z obowiązującymi przepisami,
 - b) sieć elektroenergetyczną projektować jako podziemną,
 - c) dopuszcza się zaopatrzenie w energię elektryczną z indywidualnych źródeł energii odnawialnej o łącznej zainstalowanej mocy elektrycznej jak dla mikroinstalacji, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 5) ustala się zasady z zakresu zaopatrzenia w ciepło:

- a) zaopatrzenie w ciepło realizować z sieci ciepłowniczej lub z indywidualnych źródeł ciepła zasilanych paliwami niskoemisyjnymi, lub z odnawialnych źródeł energii takich jak panele ogniwo fotowoltaicznych,
 - b) zakazuje się stosowania paliw wysokoemisyjnych do ogrzewania budynków, które spowodowałyby przekroczenie dopuszczalnych zawartości substancji szkodliwych w powietrzu zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,
 - c) sieć ciepłowniczą projektować jako podziemną;
- 6) ustala się zasady z zakresu zaopatrzenia w gaz:
- a) dopuszcza się budowę, rozbudowę, przebudowę i modernizację sieci gazowych, na zasadach określonych przepisami odrębnymi,
 - b) dopuszcza się instalacje gazowe z indywidualnymi zbiornikami lub butlami gazowymi zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,
 - c) instalację gazową projektować jako podziemną;
- 7) ustala się zasady z zakresu infrastruktury telekomunikacyjnej:
- a) podłączenie do telefonii stacjonarnej poprzez istniejącą i projektowaną sieć teletechniczną,
 - b) dopuszcza się budowę, rozbudowę, przebudowę i modernizację sieci telekomunikacyjnych, na zasadach określonych przepisami odrębnymi,
 - c) linie telekomunikacyjne projektować jako podziemne,
 - d) na terenie objętym planem dopuszcza się lokalizację inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej w rozumieniu przepisów odrębnych.

Dla terenu oznaczonego w planie symbolem 1MW-Z/MN/U ustalono:

Udział powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej – minimum 25%.

Dla terenów oznaczonych w planie symbolem 2RM ustalono:

Udział powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej – minimum 50%.

Dla terenu oznaczonego w planie symbolem 3ZP ustalono:

Udział powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej – minimum 90%.

W zakresie zasad ochrony i kształtowania ład przestrzennego ustalono:

- 1) nakaz lokalizowania zabudowy na działce budowlanej w granicach terenu, zgodnie z ustaleniami rysunku planu, z zachowaniem odpowiednich odległości od granic działek sąsiednich wynikających z przepisów odrębnych (dopuszcza się sytuowanie budynków w odległości 1,5 m od granicy działki budowlanej lub bezpośrednio przy tej granicy w przypadku budynku zwróconego ścianą bez okien i drzwi w stronę tej granicy);
- 2) nakaz zastosowania pokryć dachowych projektowanych budynków z materiałów w naturalnym kolorze dachówki ceramicznej lub w kolorze brązowym albo w kolorze grafitowym, a przypadku dachów odwróconych w naturalnej kolorystyce warstwy zewnętrznej dachu;
- 3) nakaz zastosowania dla wszystkich budynków o tej samej funkcji jednorodnego pod względem kolorystyki materiału dla pokrycia dachów (z wyjątkiem dachów płaskich i odwróconych) w ramach tego samego terenu;
- 4) nakaz stosowania w elewacjach materiałów tradycyjnych, jak: cegła, kamień, drewno, tynki o wyglądzie tynków tradycyjnych; dopuszcza się stosowanie przeszkleń;
- 5) zakaz lokalizowania obiektów, budowli lub urządzeń i instalacji służących do pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych w postaci elektrowni wiatrowych;
- 6) zakaz stosowania jaskrawej kolorystyki w elewacjach i pokryciach dachowych budynków;
- 7) zakaz lokalizowania tymczasowych obiektów budowlanych w rozumieniu przepisów odrębnych, za wyjątkiem zaplecza budów; dopuszcza się lokalizowanie (poza wyznaczoną strefą ochrony konserwatorskiej parku podworskiego) tymczasowych obiektów usługowo-handlowych na potrzeby ewentualnych imprez okolicznościowych;
- 8) dopuszcza się przebudowę i rozbudowę pozostałości po budynku dawnego dworu lub ich wymianę na nową zabudowę o współczesnym wystroju architektonicznym zgodnie z parametrami opisanymi w ustaleniach szczegółowych.

8.2. OCHRONA WALORÓW KRAJOBRAZOWYCH I KULTUROWYCH

Obszar opracowania nie jest bezpośrednio objęty formą ochrony prawnej w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody.

Na terenie objętym mpzp występują obiekty i obszary objęte ochroną zgodnie z Ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej ustalono:

- 1) wyznacza się strefę ochrony konserwatorskiej wokół parku podworskiego ujętego w gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków, zgodnie z rysunkiem planu;
- 2) nakaz uwzględnienia następujących zasad ochrony parku podworskiego:
 - a) zakaz zabudowy parku; dopuszcza się przebudowę i rozbudowę pozostałości po budynku dawnego dworu lub ich wymianę na nową zabudowę o współczesnym wystroju architektonicznym zgodnie z parametrami opisanymi w ustaleniach szczegółowych oraz wprowadzenie obiektów małej architektury parkowej, a także podziemnych urządzeń infrastruktury technicznej niezbędnej do funkcjonowania zespołu podworskiego,
 - b) zakaz realizowania inwestycji, które zniekształciłyby układ parku oraz negatywnie oddziaływałyby na środowisko przyrodnicze i warunki gruntowo-wodne,
 - c) nakaz zachowania i ucytelnienia historycznej kompozycji parku,
 - d) nakaz zachowania i pielęgnacji starodrzewu (dokonywanie ewentualnej wycinki na podstawie przepisów odrębnych);
 - e) wszelkie działania na terenie parku należy prowadzić zgodnie z wymaganiami przepisów odrębnych dotyczących ochrony zabytków.

Respektowanie ustaleń planu z zakresu zasad ochrony środowiska (wraz z pozostałymi, dotyczącymi zasad zagospodarowania terenu) powinno zabezpieczyć w odpowiednim stopniu ochronę wartości przyrodniczych i krajobrazowych obszaru objętego opracowaniem oraz jego bezpośredniego sąsiedztwa.

9. OCENA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNYCH

9.1 ZGODNOŚĆ Z UWARUNKOWANAMI OKREŚLONYMI W OPRACOWANIU EKOFIZJOGRAFICZNYM

Rozpatrywany obszar, pod względem fizjograficznym, charakteryzuje się względnie dobrą przydatnością pod projektowane funkcje.

Na terenie objętym mpzp występują względnie dogodne warunki geologiczno – inżynierskie. Biorąc pod uwagę dane ze szkicu geologiczno – inżynierskiego (1:10 000) badany obszar leży w rejonie korzystnych dla budownictwa warunkach. Grunty reprezentują gliny zwałowe, głębokość wody gruntowej przekracza 2 m. Teren jest stosunkowo płaski o spadkach terenu do 2%. Rzędne terenu kształtują się od 119,4 m. n. p. m. na wschodzie do 124,9 m. n. p. m. na zachodzie terenu mpzp.

W chwili obecnej, poszczególne komponenty środowiska naturalnego, z uwzględnieniem istniejącego sposobu zagospodarowania, nie wykazują wyraźnych zanieczyszczeń. Najbardziej narażonymi na zanieczyszczenia są następujące komponenty środowiska przyrodniczego: powietrze atmosferyczne (pyły, gazy z ogrzewania budynków, technologiczne oraz ruchu samochodów), klimat akustyczny (hałas komunikacyjny i komunalno-bytowy) i powierzchnia ziemi.

Zaprojektowane funkcje, przy zachowaniu wszystkich zakazów i nakazów dotyczących ochrony środowiska, nie powinny stwarzać zagrożenia dla środowiska przyrodniczego oraz zdrowia i życia ludzi. Środowisko omawianego terenu jest zmienione przez człowieka w sposób umiarkowany.

Stan środowiska określa się jako dobry.

Ocenia się, że poszczególne elementy środowiska przyrodniczego funkcjonują prawidłowo i są podatne na regenerację.

9.2. ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI PRAWA DOTYCZĄCYMI OCHRONY ŚRODOWISKA

Ustalenia planu respektują wymogi określone w przepisach ogólnych i szczegółowych z zakresu ochrony środowiska.

10. OCENA WPLYWU PROJEKTOWANEGO ZAGOSPODAROWANIA NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I ZDROWIE LUDZI

Realizacja ustaleń planu nie może być przyczyną zupełnej degradacji wartości przyrodniczej obszaru, jednak każda zmiana sposobu zagospodarowania terenu z przeznaczeniem na cele antropogeniczne wiąże się z wpływem na środowisko przyrodnicze. Charakter i rozmiar oddziaływań zależy od przeznaczenia i wielkości elementu tworzącego zmianę.

Prognozuje się, że realizacja ustaleń projektu mpzp nie będzie oddziaływała znacząco na obszary objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Prognozuje się, że realizacja ustaleń projektu mpzp nie będzie oddziaływała znacząco na obszary objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, gdyż na terenie objętym mpzp na podstawie dostępnych danych i wizji lokalnych nie stwierdzono potencjalnego występowania gatunków chronionych i ich siedlisk (wymienionych w odpowiednich rozporządzeniach Ministra Środowiska dotyczących ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów) oraz cennych siedlisk przyrodniczych, o których mowa w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 listopada zmieniające rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2013r. poz. 1302).

Realizacja ustaleń planu nie będzie także skutkowała transgranicznym oddziaływaniem na środowisko.

W związku z realizacją projektowanego przeznaczenia zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w gminie Świdziebnia, w środowisku przyrodniczym prognozuje się nieznaczne zmiany wywołane przez nowowprowadzane ustalenia terenu zabudowy, t. j.:

- powstawania dodatkowych miejsc wytwarzania ścieków i odpadów stałych, w rejonach nowych obiektów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i usługową;
- wzrostu poziomu lub powstawanie nowych źródeł hałasu przy drogach;
- zasadnicze zwiększenie liczby przebywającej na tym terenie na czasowy pobyt osób (pracownicy, klienci), z czym wiąże się zwiększony pobór wody podziemnej, zwiększenie ilości odpadów i ścieków komunalnych,
- wzrost natężenia ruchu kołowego, co spowoduje zwiększenie natężenia hałasu komunikacyjnego, ilości spalin,
- powstanie hałasu bytowego (sąsiedzkiego),
- zmiana warunków mikroklimatycznych - zmniejszenie przewietrzania terenu przez wprowadzenie dodatkowej zabudowy, zwiększenie emisji ciepła do atmosfery, pochodzącego z ogrzewania budynków,

Z kolei do **pozytywnych** aspektów należy:

- udział powierzchni biologicznie czynnej w terenach 25%-90%,
- zachowanie cennego drzewostanu, a także historycznego parku dworskiego,
- lokalizacja terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, usługową w rejonie, gdzie nie występują cenne gatunki fauny i flory oraz ich siedliska.

Poniżej w formie tabelarycznej wskazano potencjalne zgeneralizowane oddziaływanie ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska, w tym na zdrowie ludzi, gdzie:

„+” oznacza występowanie oddziaływania,

„-” oznacza brak oddziaływania

Tabela nr 3. Oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi **ustaleń projektu zmiany planu**

KOMPONENT ŚRODOWISKA	ODDZIAŁYWANIE										
	rodzaj				czas					przestrzeń	
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	rednioterminowe	długoterminowe	stale	chwilowe	lokalne	ponadlokalne
Ludzie	+	+	+	+	-	-	+	+	-	+	-
Flora i fauna, różnorodność biologiczna	+	-	-	+	-	-	+	+	-	+	-
System przyrodniczy, (Natura 2000, pozostałe formy ochrony przyrody)	-	+	-	+	-	-	+	-	-	+	-
Wody	-	+	+	+	-	+	+	-	+	+	-
Powietrze	+	-	+	-	+	-	-	-	+	+	-
Gleby (powierzchnia ziemi)	+	-	-	+	-	-	+	+	-	+	-
Klimat	+	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-
Zabytki i dobra materialne	-	+	+	-	-	+	-	-	+	+	-
Krajobraz	+	-	-	+	-	-	+	+	-	+	-

Analizując zanotowane w tabeli wyniki z przeprowadzonej oceny wpływu realizacji **mpzp** na poszczególne komponenty środowiska należy stwierdzić, że planowane funkcje będą powodować przekształcenia środowiska będą długoterminowe, skumulowane o znacznym natężeniu.

Analiza ocen poszczególnych elementów środowiska pozwala stwierdzić, że w większości będą to zmiany średnio znaczące.

Podsumowując – w przypadku przestrzegania przepisów planu, nie powinny nastąpić znaczące zmiany w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego obszaru, a występowanie kolizji powinno być minimalizowane. Projekt planu zakłada restrykcyjne ustalenia w sposobie zagospodarowania terenu oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, mające na celu kształtowanie zamierzonego zagospodarowania w sposób planowy i racjonalny z punktu widzenia zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

11. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Za podstawowe ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania dla terenów położonych na **działce nr 86/2 w miejscowości Księża, gmina Świdziebnia**, że w pełni uwzględnia on kierunki i zasady polityki przestrzennej, określone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świdziebnia.

Ustalone warunki zagospodarowania terenu, wynikają z potrzeb ochrony środowiska oraz prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody, które zawarte zostały w przepisach ogólnych i szczegółowych tekstu planu.

Zgeneralizowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, zmniejszanie lub kompensowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko naturalne, w tym zdrowie ludzi w odniesieniu do terenu objętego mpzp zestawiono poniżej:

- kompleksowo chronić środowisko przyrodnicze na całym terenie;
- bezwzględnie nie przekraczać wielkości zanieczyszczeń środowiska, określonych w decyzjach administracyjnych dla wszystkich instalacji oraz rodzajów zanieczyszczeń,
- nie dopuszczać do zanieczyszczania gruntów i wód gruntowych;
- powierzchnie wolne od zabudowy zagospodarować odpowiednio dobraną zielenią, tworząc lokalne systemy ekologiczne;
- wszystkie nowe obiekty podłączyć do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

W terenie oznaczonym w planie symbolem: 2RM – chów i hodowlę zwierzęcą prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi.

Pozwolenia na wprowadzanie substancji do powietrza wymagają np. instalacje do chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 210 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP) (pkt 51 z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 poz. 1839).

Plan nie dopuszcza powyższych przedsięwzięć.

Zgodnie z art. 82 ww. ustawy w ramach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ może nałożyć na inwestora określone obowiązki np. wykonanie kompensacji przyrodniczej czy też nałożyć obowiązki realizacji działań zapobiegawczych, ograniczających, a także monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

W związku z tym, nie należy spodziewać się zwiększonej niż dotychczas emisji odorów.

Na terenie objętym mpzp, jak i w najbliższym położeniu nie przewiduje się w najbliższym czasie sytuowania zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej zakwalifikowanych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016r. poz. 138).

11.1. Ochrona klimatu i adaptacja do zmian klimatu

Wzrost m. in. niekontrolowanej emisji zanieczyszczeń pochodzących z ogrzewania budynków, głównie przy zastosowaniu konwencjonalnych nośników energii może przyczyniać się do powstawania nadmiernego „efektu cieplarnianego”, a dłuższej perspektywie w skali globalnej może doprowadzić do niebezpiecznych w skutki zmian klimatycznych.

Należy w tym względzie wprowadzać w życie projekty technologiczne, a także przestrzegać ustaw i rozporządzeń, które są w zgodzie z wymaganiami ochrony klimatu i poszanowania zasobów naturalnych.

W związku z nasilającym się efektem cieplarnianym oraz w dalszej perspektywie zmian klimatu należy zastosować działania prewencyjne w mpzp, które będą miały na celu ograniczenie wprowadzenia gazów i pyłów do powietrza – w **planie ustalono:** ustala się zasady z zakresu zaopatrzenia w ciepło:

a) zaopatrzenie w ciepło realizować z sieci ciepłowniczej lub z indywidualnych źródeł ciepła zasilanych paliwami niskoemisyjnymi, lub z odnawialnych źródeł energii takich jak panele ogniwo fotowoltaicznych,

b) zakazuje się stosowania paliw wysokoemisyjnych do ogrzewania budynków, które spowodowałyby przekroczenie dopuszczalnych zawartości substancji szkodliwych w powietrzu zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,

c) sieć ciepłowniczą projektować jako podziemną.

Skutki zmieniającego się klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych, występujące w ostatnich kilku dekadach pogłębiają się stanowią zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów na świecie w tym także dla Polski. Konieczne jest zatem podjęcie działań na rzecz dostosowania się do prognozowanych skutków zmian klimatu, które powinny być realizowane jednocześnie z działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych. W odpowiedzi na tę potrzebę w Ministerstwie Środowiska powstał „Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030.

Rekomendowane kierunki działań adaptacyjnych na obszarze województwa kujawsko – pomorskiego, w tym na terenie mpzp:

- **ochrona przeciwpowodziowa obszarów położonych na terenach zalewowych** – omawiany rejon mpzp nie znajduje się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią,
- **ochrona gleb przed suszą i erozją, szczególnie na obszarach użytkowanych rolniczo** – teren mpzp przeznaczony jest pod zabudowę usługową, mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną, tereny sąsiednie stanowią podobną funkcję;
- **przygotowanie programów zabezpieczenia w wodę dobrej jakości w warunkach dłuższych okresów suszy i niedoborów wody, zwłaszcza na mniejszych rzekach** – najbliższym płynącym ciekim wodnym jest Księżówka i Pisa;
- **kształtowanie sieci osadniczej i eksponowanie roli miast (Bydgoszcz, Toruń, Inowrocław, Włocławek) z uwzględnieniem w ich planach zwiększenia obszarów zieleni i wodnych** – zapewnienie przewietrzania miast, rozwój systemu odbioru i gromadzenia wód opadowych i roztopowych, poprawę stanu sanitarnego powietrza – teren objęty mpzp znajduje się w obszarze wiejskim;
- **zabezpieczenie urządzeń energetyki wiatrowej przed oczekiwanym wzrostem zagrożeń wynikających z większej częstotliwości występowania oblodzenia łopat wirnika oraz przedłużających się okresów bezwietrznych** – w terenie mpzp ani w najbliższej okolicy nie jest planowana inwestycja z zakresu energetyki wiatrowej;
- **rozpoznanie możliwości uprawy roślin ciepłolubnych, takich jak kukurydza czy sorgo w celu zwiększenia możliwości przygotowania wysokowydajnych pasz dla zwierząt** – obszar mpzp przeznacza się głównie na cele nierolnicze.

11.2. Realizacja celów środowiskowych dla jednolitych części wód (JCW):

DYREKTYWA KOMISJI 2014/101/UE z dnia 30 października 2014 r. zmieniająca dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej zmierzających do lepszej ochrony wód poprzez wprowadzenie wspólnej europejskiej polityki wodnej, opartej na przejrzystych, efektywnych i spójnych ramach legislacyjnych. Zobowiązuje do racjonalnego wykorzystywania i ochrony zasobów wodnych w myśl zasady zrównoważonego rozwoju.

Cel RDW wynika z wprowadzenia do polityki zasady zrównoważonego rozwoju i dotyczy:

- zaspokojenia zapotrzebowania na wodę ludności, rolnictwa i przemysłu,
- promowania zrównoważonego korzystania z wód,
- ochrony wód i ekosystemów znajdujących się w dobrym stanie ekologicznym,
- poprawy jakości wód i stanu ekosystemów zdegradowanych działalnością człowieka,
- zmniejszenia zanieczyszczenia wód podziemnych,
- zmniejszenia skutków powodzi i suszy.

Zapisy RDW wprowadzają system planowania gospodarowania wodami w podziale na obszary dorzeczy. Dla potrzeb osiągnięcia dobrego stanu wód opracowywane zostaną plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz program wodno-środowiskowy kraju.

12. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU – CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA ORAZ ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO PROJEKTU PLANU

Metoda analizy realizacji projektowanego dokumentu (projektu mpzp) polega na ocenie potencjalnego oddziaływania oraz skuteczności przewidywanych w ustaleniach projektu planu działań zapobiegających, ograniczających, kompensujących ewentualne negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi.

System monitorowania zmian zachodzących w omawianej przestrzeni opierać się powinien na okresowej ocenie przeglądu i rejestracji zmian w zagospodarowaniu przestrzennym tego obszaru. Monitorowaniem stanu środowiska zajmują się powołane do tego instytucje (WIOŚ, WSSE i inne).

W niniejszym opracowaniu stan i funkcjonowanie środowiska analizowanego rejonu gminy Świdziebnia przedstawia się na podstawie danych zawartych w rocznych „Raportach o stanie środowiska w województwie kujawsko – pomorskim”, opracowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.

Za najistotniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska, należy uznać monitorowanie w zakresie:

- poziomów hałasu w zasięgu dróg (według przepisów odrębnych);
- stanu powierzchni biologicznie czynnej (wg przepisów odrębnych);
- stanu jakości powietrza i wód podziemnych (zgodnie z przepisami odrębnymi).

Zaproponowane w projekcie mpzp rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenu, sposobu jego zagospodarowania, warunków dla projektowanej zabudowy oraz zasad obsługi technicznej i komunikacyjnej, gwarantują prawidłowe funkcjonowanie omawianego obszaru. Nie istnieje potrzeba wskazania alternatywnego w stosunku do przedstawionego w projekcie planu rozwiązania w zakresie zagospodarowania obszaru, przy czym proponuje się wprowadzenie do ustaleń projektu planu propozycji przedstawionych w punkcie 11 prognozy, mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

13. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko jest sporządzana obowiązkowo dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Przedmiotem oceny zawartej w niniejszej prognozie są ustalenia dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 86/2 w miejscowości Księża, gmina Świdziebnia, zgodnie z Uchwałą Nr XXII/134/2021 Rady Gminy Świdziebnia z dnia 20 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 86/2 w miejscowości Księża, gmina Świdziebnia.

Opracowanie to poddaje analizie stan środowiska przyrodniczego obszaru, jego zagrożenia i potencjalne zmiany w wyniku realizacji ustaleń planu. Stan środowiska przyrodniczego na omawianym obszarze jest dobry. Stopień zmian w środowisku wywołany przez ingerencję człowieka określa się jako umiarkowany.

Celem planu jest określenie zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania terenu na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy. Projekt planu wskazuje ponadto zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

W przypadku respektowania przepisów planu, nie powinny nastąpić znaczące zmiany w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego obszaru.